

PRAWO DO AMORTYZACJI PRZEDMIOTU PODLEGAJĄCEGO LEASINGOWI FINANSOWEMU

Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeżeli jednostka przyjęła do używania obce środki trwałe na mocy umowy, zgodnie z którą „finansujący” oddaje je „korzystającemu” do odpłatnego używania na czas oznaczony, środki te zalicza się do aktywów trwałych korzystającego, w sytuacji, gdy umowa spełni jeden z poniższych warunków: 1) przenosi własność jej przedmiotu na korzystającego po zakończeniu okresu, na który została zawarta, 2) pozwala korzystającemu na prawo do nabycia tego przedmiotu po cenie niższej od wartości rynkowej z dnia jego nabycia, 3) okres, na jaki została zawarta, odpowiada przynajmniej w $\frac{3}{4}$ przewidywanemu okresowi ekonomicznej użyteczności tego przedmiotu, a po upływie okresu umowy prawo własności przedmiotu może być przeniesione na korzystającego, 4) suma opłat, pomniejszonych o dyskonto, ustalona w dniu zawarcia umowy i podlegająca zapłacie w okresie jej obowiązywania, przekracza 90% wartości rynkowej przedmiotu umowy na ten dzień. W sumie opłat uwzględnia się wartość końcową przedmiotu, ale nie zalicza się do niej płatności na rzecz korzystającego za świadczenia dodatkowe, podatków i składek na ubezpieczenie przedmiotu, jeśli korzystający pokrywa je niezależnie od opłat za używanie, 5) zawiera przyrzeczenie finansującego, że zostanie zawarta z korzystającym kolejna umowa o oddanie w odpłatne używanie tego przedmiotu lub zostanie przedłużona umowa dotychczasowa, ale na korzystniejszych warunkach, 6) istnieje możliwość jej wypowiedzenia, z zastrzeżeniem, że wszelkie powstałe z tego tytułu koszty i straty poniesione przez finansującego pokrywa korzystający, 7) przedmiot umowy został dostosowany do indywidualnych potrzeb korzystającego, bez wprowadzania istotnych zmian. Wówczas dla celów bilansowych leasing uznawany jest za finansowy.

Natomiast pod kątem podatkowym, zgodnie z art. 23f ustawy o PODOF, jeżeli umowa leasingowa została zawarta na czas oznaczony, zawiera postanowienie, że odpisów amortyzacyjnych w podstawowym okresie umowy dokonuje korzystający, zaś suma ustalonych w niej opłat, pomniejszona o podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej przedmiotu tej umowy, to umowa taka traktowana jest jako leasing finansowy, korzystający nie zalicza opłat ustalonych w tej umowie, będących spłatą wartości początkowej tego przedmiotu, do kosztów uzyskania przychodów, a finansujący – do swoich przychodów.

Aby ustalić wynik finansowy, odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej przedmiotu umowy dokonuje korzystający, zgodnie z wytycznymi z art. 32 ustawy o rachunkowości. W sytuacji, gdy w umowie nie została przewidziana możliwość uzyskania przez korzystającego tytułu własności do przedmiotu umowy (bez dodatkowych opłat lub za opłatę końcową) po zakończeniu leasingu, to dany składnik aktywów powinien zostać w całości zamortyzowany w okresie leasingu lub okresie użytkowania, jeśli okres ten byłby krótszy niż czas, na jaki zawarto umowę. Z kolei gdy umowa przewiduje uzyskanie tytułu własności przez korzystającego, to składnik aktywów jest amortyzowany przez okres jego ekonomicznej użyteczności, zgodnie z

zasadami amortyzacji stosowanymi przez korzystającego do podobnych własnych aktywów (pkt VI Krajowego Standardu Rachunkowości nr 5).

Jednakże biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 22a ust. 2 pkt 3 ustawy o PDOF, środki trwałe są to składniki majątku nie będące własnością lub współwłasnością podatnika, oraz wykorzystywane na potrzeby związane z prowadzoną działalnością na podstawie umowy określonej w art. 23a pkt 1 zawartej z właścicielem lub współwłaścicielem tych składników, zgodnie z przepisami odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający, a środki te podlegają amortyzacji niezależnie od przewidywanego okresu użytkowania. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z zasadami określonymi w art. 22a – 22m, z uwzględnieniem art. 23a pkt 3 ustawy o PDOF.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. nr 242, poz. 1622) znajduje się załącznik KST, który umożliwia nam sklasyfikowanie poszczególnych przedmiotów, celem ustalenia wysokości stawki amortyzacyjnej znajdującej się w Wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych, będącym załącznikiem do ustaw podatkowych. Dla przykładu, 14% stawka amortyzacyjna obejmuje samochody specjalne, ciągniki, czy naczepy. Zgodnie z art. 22j ust. 1 i 2 ustawy o PDOF, istnieje również możliwość ustalenia indywidualnej stawki amortyzacyjnej, ale tylko w przypadku środków używanych (wykorzystywanych co najmniej przez 6 miesięcy zanim zostały nabyte), albo ulepszonych (przed ich wprowadzeniem do ewidencji wydatki poniesione przez podatnika na ich ulepszenie stanowiły co najmniej 20% wartości początkowej). Określając wysokość indywidualnej stawki amortyzacyjnej dla środków transportu, w tym również samochodów osobowych, okres amortyzacji nie może być krótszy niż 30 miesięcy (art. 22j ust. 1 pkt 2 powyższej ustawy).

Gabriel Sp z o.o.